

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ”

гр. Димитровград 6400; ул. ”Захари Зограф” № 27; тел.(0391) 6-21-00;

E-mail: info-2602018@edu.mon.bg ; [http: // lubenkaravelov.eu](http://lubenkaravelov.eu)

СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ

„ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ –

ДИМИТРОВГРАД

2023/2028 година

Стратегията за развитие на училището за периода 2023-2028 година е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 13/ 01.09. 2023 г., одобрена от Обществения съвет Протокол №4/04.09.2023 г. и утвърдена със Заповед № РД 13-867/05.09.2023г. на директора на училището.

Актуализирана с решение № 1, Протокол № 13 от 12.09.2025 г. от заседание на Педагогическия съвет, одобрена от Обществения съвет с Протокол №5 от 12.09.2025 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Средно училище "Любен Каравелов" - град Димитровград е създадено на 15 септември 1957г. От Единно средно училище "Асен Златаров" се отделят ученици и учители и се сформира ново основно училище, което съгласно чл.10 от Правилника за приложение Указа за наименования и преименувания на обекти и по заповед на Президиума на народното събрание №III-938 от 28 октомври 1958г. е именувано Второ основно училище "Любен Каравелов" от I до VII клас. За директор на новото училище е назначен Александър Николов, който е ръководил до пенсионирането си през 1960г.

През учебната 1966/1967г. е построена самостоятелна нова сграда на училището. Учителският колектив се състои от 22 базови учители, 11 специалисти с висше образование и 28 с клас-квалификация или общо 61 учители, които обучават над 1100 ученика в 8 паралелки за начален курс и 9 паралелки за среден курс.

За първи път през учебната 1980/1981г. е открита паралелка с прием на деца на 6 годишна възраст и училището е експериментално /на проблемната група по образованието към БАН и МНП/

От учебната 1993/1994 година СОУ "Любен Каравелов" работи по системата на бившата ПГО - Проблемна група по образование, в която учениците се обучават четири години /до 12 клас/ - по сборник учебна документация "Бизнес и финанси" от 1994г. и полагат зрелостни изпити по теория и практика на специалността "Организатор на фирмен мениджмънт". Съгласно писма № 06-00-232 / 10.10.1995 г. на МОНТ, № 94-00- 427 / 01.11.1996 г. на МОНТ и № 06-00-62 / 23.03.1999 г. на МОНТ СОУ "Любен Каравелов" издава свидетелство за професионална квалификация "Организатор на фирмен мениджмънт".

От учебната 1999/2000 година съгласно писмо № 9009 / 15.09.1999г. паралелките на СОУ, в които се извършва обучение по сборника учебна

документация "Бизнес и финанси" от 1994 г. се считат за **професионални**. Учениците се обучават по учебен план, утвърден от Министъра на образованието и науката, по професия "Организатор на малко предприятие".

1. Актуално състояние

В Средно училище „Любен Каравелов“, град Димитровград за учебната 2023/2024 година се обучават 617 ученици, разпределени в 27 паралелки. Учениците в гимназиален етап се обучават в профилите „Предприемачески“ с разширено изучаване на Английски език и „Софтуерни и хардуерни науки“ с разширено изучаване на Английски език. В училището има 17 ученици със специални образователни потребности (СОП). Обучението се реализира в дневна и самостоятелна форми на обучение.

Създадена е добра система на организация на всички видове дейности, съгласуваност и отчетност на резултатите. Правилното планиране на образователната дейност и умелото осъществяване на контрол, допринасят за усъвършенстване качеството на организацията и провеждането на обучение в училище.

Броят педагогически специалисти е 58, с висше образование на основен трудов договор, в т.ч. Директор, двама ЗДУД, ЗДАСД и педагогически съветник. Педагогическият състав има висока професионална квалификация – 1 учител с I ПКС, 7 с II ПКС, 13 с III ПКС, 15 с IV ПКС и 17 с V ПКС. Всички те се включват активно в образователни, културни, спортни и граждански инициативи, организирани на училищно, общинско, областно и национално ниво. Осъществяват се дейности, свързани както с образователната дейност, така и с широк спектър от дейности по занимания по интереси.

Общият брой непедagogически персонал е 13.

Училището разполага с една сграда. Осигурено е вътрешно и външно видеонаблюдение, а пропускателният режим се реализира от жива охрана.

Училището разполага с 25 класни стаи, 4 компютърни кабинета, 1 кабинет по предприемачество, 1 кабинет по стругарство, медицински кабинет, канцеларии, учителска стая, кабинет на педагогическия съветник, стая на помощния персонал, архив и библиотека. Всяка класна стая разполага с видеопроектор, а в 3 от тях са позиционирани интерактивни електронни дъски. Всеки учител има служебен лаптоп или компютър.

В класните стаи и кабинетите е осигурен безжичен достъп до интернет, като е налична и мрежа само за гости на училището. На всички етажи в сградата както и в двора е осигурен достъп до интернет чрез безжични мрежи.

Наличен е един физкултурен салон с две съблекални и собствени санитарни помещения, площадки за футбол, баскетбол, волейбол, тенис на корт и площадка по БДП.

Дворното пространство е реновирано и добре поддържано, снабдено със съвременни спортни съоръжения и места за отдих.

Училището разполага със зона за хранене. Открити са павилиони за закуска на учениците. В стола на училището и павилионите над 600 деца получават топла закуска и над 290 обяд.

Училищната библиотека разполага с богат асортимент от книги.

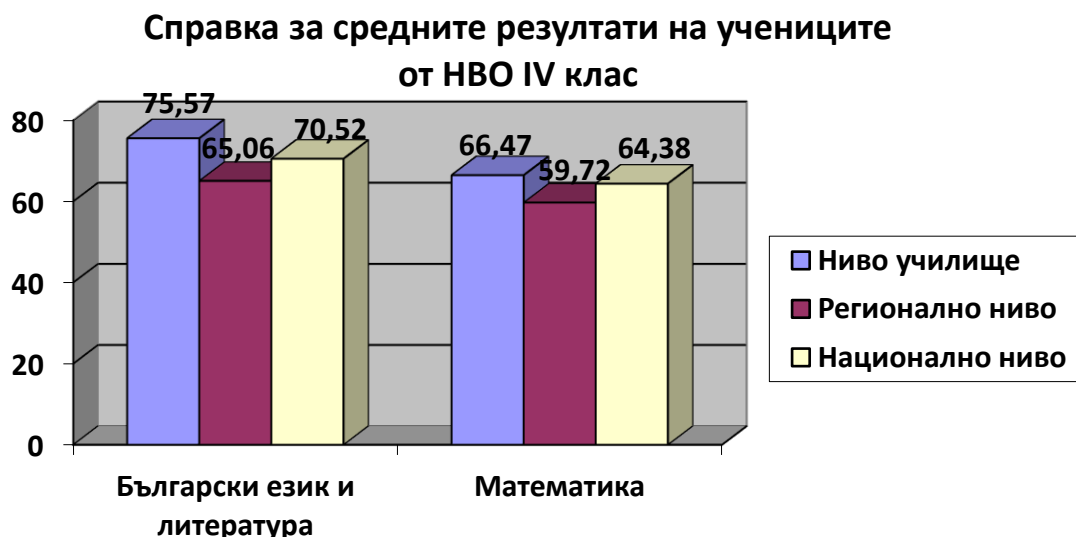
Средата в училището е сигурна и безопасна.

2. Приоритет в дейността на училището е повишаване качеството на образование по всички учебни предмети и постигането на добри резултати на НВО в IV, VII, X и ДЗИ.

2.1 Резултати от НВО в 4 клас:

Учебен предмет	Среден бал за 2021/2022 година	Среден бал за 2022/2023 година
----------------	-----------------------------------	-----------------------------------

IV клас	Среден бал за училището (в точки)	Среден бал за училището (%)	Среден бал за училището (в точки)	Среден бал за училището (%)
Български език и литература	76,52	76,52	75,57	75,57
Математика	59,59	59,59	66,47	66,47
Общ среден бал:	68,06	68,06	71,02	71,02

Средните резултати на нашите четвъртокласници сравнени с резултатите от регионалното и национално ниво са по-високи. По български език и литература резултатите са с 10,51% по-високи от регионалното ниво и с 5,05% по-високи от националното ниво. По математика резултатите са с 6,75% по-високи от регионалното ниво и с 9,14% по-високи от националното ниво.

Показаните резултати дават реална представа за придобитите знания, формираните умения и пропуските по БЕЛ и математика. Средният бал на четвъртокласниците е 71,02 точки, а това приравнено в оценъчната скала е Много добър (4,94). По-висок е балът по БЕЛ – Много добър (5 ,17). По-нисък е балът по математика – Добър (4,71).

Училището ни се представя над регионалното и над националното ниво по български език и по математика.

Целенасочената и задълбочена работа, насочени към формиране на умения у децата за разбиране и анализ на чужд и свой текст, както и задълбочената подготовка за НВО по зададения формат доведе до повишаване на общия среден бал на училището почти с три единици, в сравнение с миналата учебна година **(2021-2022- 68,06 / 2022-2023-71,02).**

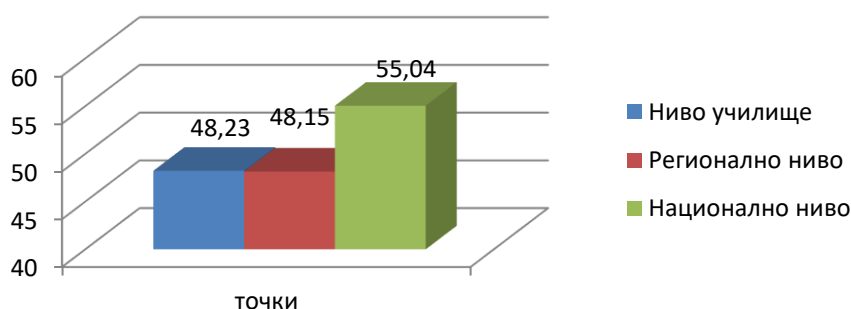
2.2 Резултати от НВО VII клас:

Учебен предмет	Среден успех в точки 2021/2022 година		Среден успех в точки 2022/2023 година	
	Среден успех в точки за училището	Среден успех в точки за страната	Среден успех в точки за училището	Среден успех в точки за страната
Български език и литература	47	53.63	48.23	55.04
Математика	22.71	35.32	24.20	35.29
Среден бал за училището	34.86	44.48	36.22	45.17

Средният бал на училището се е повишил с **1,36** точки за тези два предмета спрямо предходната година, и е **по-нисък** от този за страната – с **8,95** точки.

Резултати по БЕЛ

НВО - БЕЛ - VII клас

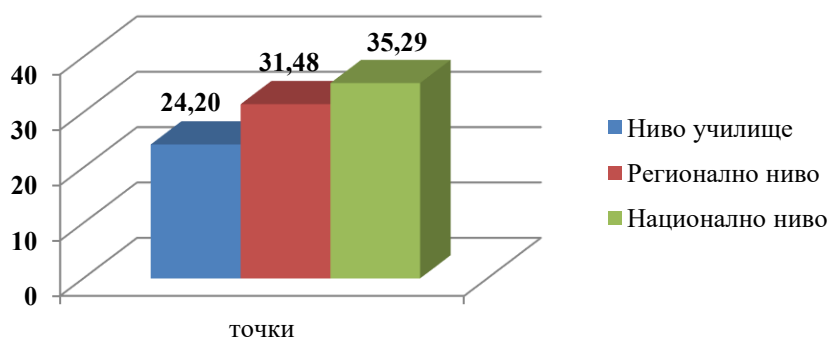
Средният брой точки по БЕЛ е 48,23, което е с 1,34 точки **по-висок** от миналогодишния резултат. Спрямо областта този резултат е с **0,08 т. по-висок**, а спрямо страната с **6,81 т. по-нисък**.

Положителна тенденция се наблюдава с по-високите резултати на нашите ученици на регионално ниво. За нашето училище през тази година има 5 ученици с над 70 точки, като най-високият резултат е 80.5 т. Под 16 т. има един ученик. Запазва се средният резултат за училището между 40 и 70 точки.

Резултатите на учениците показват системна и задълбочена работа на учителите с учениците.

Резултати по Математика

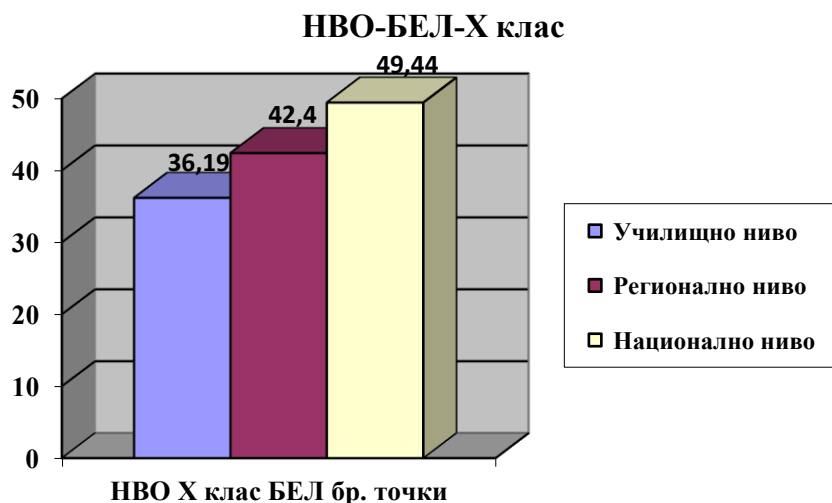
НВО - Математика - VII клас

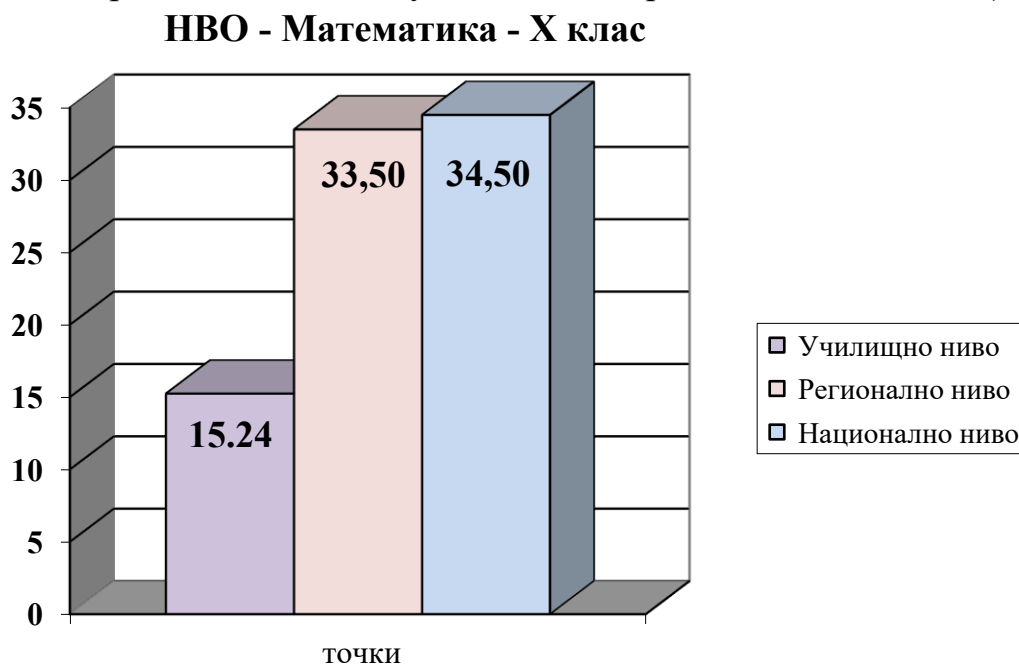
- ✓ През учебната 2022 - 2023 година средния брой точки на учениците от нашето училище (24,20т.) е с 7,28т. по-нисък от средния брой точки получени от учениците в нашата област (31,48 точки) и с **11,09т. по-нисък** от средния брой точки в страната (35,29т.). Момичетата са показали по-нисък резултат (22,98т.) , сравнени с момчетата (24,58т.).
- ✓ При сравнение с резултатите от 2022 г. се наблюдава незначителен ръст от 1,49т.

2.3 Резултати от НВО X клас

Учебен предмет	Среден успех в точки за 2021/2022 година		Среден успех в точки за 2022/2023 година	
	Среден успех в точки за училището	Среден успех в точки за страната	Среден успех в точки за училището	Среден успех в точки за страната
Български език и литература	29,64	43,16	36,19	49,44
Математика	19,13	34,72	15,24	34,50
Среден бал за училището	24,39	38,94	25,72	41,97

Наблюдава се положителна тенденция в средния брой точки, но въпреки това резултатите не са задоволителни, като една от главните причини е нарастващата липса на мотивация от страна на учениците, които са вече напълно наясно, че НВО фактически не измерва нищо и няма никакви последствия (не се поставят количествени оценки, не влиза в общия успех, не влияе за продължаващото обучение във втория гимназиален етап).

- ✓ Средният резултат за 2023г. (15,24т.) е с 3,89т. по-нисък от резултата през 2022г. (19,13т.)

2.4 Резултати от ДЗИ

Дневна форма на обучение

Явили се на ДЗИ по **Български език и литература** – 36 ученици.

Явили се на ДЗИ по **География и икономика** – 3 ученици.

Явили се на ДЗИ по **Предприемачество** – 6 ученици.

Явили се на ДЗИ по **Английски език** – 19 ученици.
Явили се по **Информационни технологии** – 6 ученици.

Самостоятелна форма на обучение и от предходни години

Явили се на ДЗИ по **Български език и литература** – 3 от предходни години.
Явили се на ДЗИ по **География и икономика** – 4 от самостоятелна форма и 2 – от предходни години (1 като трети ДЗИ по желание).
Явили се на ДЗИ по **Предприемачество** – 1 от предходни години.
Явили се по **История и цивилизация** (трети ДЗИ по желание) – 1 от предходни години.
Явили се на ДЗИ по **Английски език** – 4 ученици.
Явили се на ДЗИ по **Философски цикъл** (трети ДЗИ по желание) – 1 от предходни години.

Резултати на учениците на ДЗИ в проценти - 2022/2023

Учебен предмет	Училищно ниво	Регионално ниво	Национално ниво
Български език и литература	35,59%	47,74%	50,15%
География и икономика	10,00%	20,80%	26,47%
Предприемачество	36,19%	52,28%	49,47%
Английски език	47,76%	65,84%	67,06%
Информационни технологии	38,33%	54,79%	44,27%

В процеса на обучение особено внимание се отделя на стимулиране интереса на учениците към овладяване на книжовния български език като

основна предпоставка за успешно възприемане на учебното съдържание по всички учебни предмети. Голямо значение за учениците в гимназиалния етап има и изучаването на предметите от профилираната подготовка, в т.ч. и обучението по чужд език. Утвърждава се тенденция за постоянно нарастване качеството на подготовката на завършващите средно образование. Много висок е процентът на приетите във висши училища по специалности, близки или сходни с изучаваните профилиращи предмети в гимназиален етап. Основна роля за качествената урочна работа има педагогическият екип на училището – високо квалифицирани учители, прилагащи съвременни методи на обучение и възпитание в работата си.

3. Работа на училището по проекти и програми

Удовлетворяващо е представянето на учениците на олимпиади, състезания и конкурси на различни нива, както и включването им в различните проекти, дейности по интереси, с които се цели учениците да получат възможност за лична и творческа изява, да се впишат в училищната среда.

Училището участва в :

1. НП „Ученически олимпиади и състезания“;
2. НП „Заедно в изкуствата и спорта“;
3. НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“;
4. НП „Иновации в действие“;
5. НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“
6. НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
7. Проект „Равен достъп до училищното образование в условията на кризи
8. Проект „Образование за утрешния ден“
9. Проект „Успех за теб“

Училището работи по Наредбата за приобщаващото образование и през учебните години се разкриват групи по интереси.

Наложилният стил на екипност в работата и положителното отношение на училищното ръководство към училищния персонал, партньорството с родители и заинтересовани страни и институции, са също фактори, които определят положителната характеристика на училището и добрия му имидж.

4. Нормативни основания за разработване на стратегия за развитие на институцията

4.1. Правна рамка на ЕС

4.1.1. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 12.02.2001 г. за европейско сътрудничество при оценяване качеството на училищното образование.

4.1.2. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 18.06.2009 г. за приемане на Европейска референтна рамка за осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение.

4.2. Национална правна рамка

Стратегията за развитие на училището е разработена в съответствие с изискванията на:

- Национална програма за развитие „България 2030“;
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030);
- Стратегия за възпитателната работа в образователните институции (2019 – 2030 г.)
- Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030);
- Национална стратегия за детето (2018 – 2030 г.);
- Национална програма за закрила на детето (2019 г.);
- Национална квалификационна рамка на Република България;
- Национални програми за развитие на образованието и др.
- Закон за предучилищното и училищното образование
- Закон за професионалното образование и обучение

- Закона за закрила на детето;
- Закон за защита на личните данни;
- Закона за защита от дискриминация;
- Закон за семейните помощи за деца;
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд;
- Държавни образователни стандарти и др.;
- Колективен трудов договор в системата на предучилищното и училищното образование;
- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и др.

II. АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ НА ВЪТРЕШНАТА И НА ВЪНШНАТА

1. Анализ и оценка на вътрешната среда (SWOT анализ)

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<i>1</i>	<i>2</i>
ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС 1. Относително стабилни резултати на НВО и ДЗИ по определени предмети. 2. Профилирано обучение в гимназиален етап, насочено към усвояване на ключови компетентности.	1. Тенденция към намаляване броя на учениците поради демографската характеристика на региона. 2. Голям брой извинени отсъствия, както и отсъствия по неуважителни причини на ученици в гимназиален етап.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1	2
3. Утвърдени традиции в обучението по предприемачество и информационни технологии. 4. Опит в обучението на ученици със специални образователни потребности. 5. Създадени условия за целодневна организация на учебния ден. УЧЕНИЦИ 1. Утвърдени спортни традиции в областта на футбола и волейбола . 2. Добра пълняемост на паралелките (средно 23 ученици). 3. Няма отпаднали ученици през последните три години поради отсъствия и слаб успех. 4. Увеличава се броят на учениците, продължаващи обучението си в училището след завършен 7 клас в профилирани паралелки. 5. Достойно представяне на общински и областни олимпиади и конкурси в различни области. 6. Функциониращи форми на ученическо самоуправление	3. Непълна диференциация на заплащането на труда на учителите. 4. Недостатъчни умения за справяне с ниската мотивация за учене. 5. Недостатъчно използване на възможностите за привличане на родителите. 6. Увеличаващ се процент на незаинтересовани и неактивни родители. 7. Недостатъчни финансови средства за капиталови разходи и текущи ремонти. 8. Недостатъчни средства за електронни ресурси. 9. Трудно осигуряване на заместници на отсъстващи учители.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1	2
(ученически съвети на класа и Училищен ученически съвет). ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ 1. Кадрова осигуреност с квалифицирани учители в т.ч. педагогически съветник, ресурсен учител и логопед, повече от 80 % със защитена ПКС (I – V). 2. Създадени условия за повишаване на квалификацията на учителите, обмен на успешни педагогически практики, изградени екипи по ключови компетентности. 3. Привличане на млади специалисти. 4. Системен контрол върху качеството на образователния процес. 5. Екипност и диалогичност в работата на всички нива. 6. Добър ръководен екип, главни учители, подпомагачи ръководството на училището. 7. Добро институционално взаимодействие. УПРАВЛЕНИЕ	

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1	2
1. Осигуряване на свободен, неограничен и равен достъп до образование. 2. Спазване на ДОС в предлаганото образование. 3. Дългогодишни традиции и резултати в образователната дейност, съобразени със социално-икономическото развитие на региона. 4. Работещи и ефективни вътрешноучилищни разпоредби. 5. Ритуализация на училищния живот. 6. Информация за дейността на училището чрез поддържане на актуален сайт и чрез местните печатни и електронни медии. 7. Добра координация и обмен на информация между класни ръководители, педагогически съветник и ръководството на училището при работа с учениците с проблемно поведение и в риск от отпадане. 8. Осигурени здравословни и безопасни условия за опазване на	

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1	2
живота и здравето на участниците в образователния процес. ПАРТНЬОРСТВА И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ 1. Съвместна работа с местни структури: РУО – Хасково, Община – Димитровград, МКБППМН, РУ „Полиция“ и инспекторите от ДПС, Дирекция „Социално подпомагане“ – Отдел „Закрила на детето“, Ресурсен център, културни институти, медии, неправителствени организации и др. ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ 1. Добро управление на финансовите средства в условията на делегирани бюджети. 2. Обективност, публичност и достъпност при разработване и управление на бюджета. 3. Управленска култура на ръководството и връзка между управленските функции: планиране, организиране, координиране и контрол. 4. Коректно и редовно обезпечаване на средствата за	

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1	2
заплати и възнаграждения, осигурителни вноски, ДТВ, средства за облекло. 5. Съгласува разпределението на бюджета по дейности, размера на капиталовите разходи, както и отчета за изпълнението с Обществения съвет, като изиска от него становище по тях. МАТЕРИАЛНИ РЕСУРСИ 1. Относително добра материална база – учебни кабинети, компютърни зали, физкултурен салон, спортна площадка, достъп до Интернет, Wi-Fi мрежа, видеонаблюдение, площадка по БДП. 2. Учебно-технически средства – преносими компютри, мултимедии, компютърни терминални решения, техника за размножаване, интерактивни бели дъски, наличие на информационни програмни продукти. 3. Обновяване и подобряване на МТБ според възможностите на бюджета.	

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<i>1</i>	<i>2</i>
4. Организиране на столово хранене.	

ВЪЗМОЖНОСТИ	РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ
<i>1</i>	<i>2</i>
1. Анализ на демографската перспектива на общината и региона във връзка с успешното реализиране на приема при условията на ЗПУО. 2. Разширяване на приема след завършено основно образование съгласно ЗПУО – профилирана подготовка 3. Повишаване на професионалната подготовка на учителите за промяна на стила и методите на работа и ориентиране на обучението към потребностите на отделния ученик. 4. Непрекъснат мониторинг на дейностите в образователния процес и своевременно предприемане на действия за неговото подобряване. 5. Повишаване на квалификацията, обмяна на добри педагогически практики и	1. Демографски проблеми в региона, обезлюдяване, ръст на миграцията, ниска раждаемост, наличие на безработица и икономическа несигурност и в резултат намаляване броя на учениците, което се отразява на приема в училището. 2. Небалансиран прием в училищата от града. 3. Риск от засилване на отрицателните влияния на обкръжаващата среда върху учениците – агресия, зависимости и др. 4. Негативно отношение към училището и липса на мотиви за учене – по-ниски резултати от учебната дейност. 5. Недостатъчен обществен авторитет на учителската професия.

ВЪЗМОЖНОСТИ	РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ
1	2
внедряване на иновации на базата на ИКТ. 6. Преодоляване на рутината и формалното изпълнение на служебните задължения. 7. Оптимизиране на екипната работа в различни направления. 8. Подкрепа на личностното развитие на учениците, превенция на обучителните трудности и ранно оценяване на риска – ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от училище. 9. Превенция на агресията и противообществените прояви. 10. Осигуряване на възможности за развитие и изява на талантиливи ученици. 11. Използване на съвременни образователни технологии за мотивиране на учениците и прилагане на усвоените знания в практиката.	6. Ниска заинтересованост на голяма част от родителите към случващото се в училище. 7. Висока средна възраст на педагогическите специалисти и започнал процес на смяна на поколенията – опасност от липса на млади учители.

ВЪЗМОЖНОСТИ	РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ
1	2
12. Активно включване на учители и ученици в разработване на проекти по Национални програми и програми на ЕС. 13. Гъвкаво използване на системата за оценяване на постигнатите резултати от труда на педагогическите специалисти и за определяне на ДТВ на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал. 14. Целенасочени дейности за поддържане и издигане авторитета на училището. 15. Стимулиране на дарителската дейност. 16. Усвояване на средства по проекти. 17. Разширяване на партньорствата с институции и НПО. 18. Сътрудничеството с родителите: структуриране и дейност на общественния съвет и училищно настоятелство, реализиране на инициативи и съвместни дейности.	

ВЪЗМОЖНОСТИ	РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ
<i>1</i>	<i>2</i>
19. Осъвременяване на МТБ и продължаване внедряването на иновации на базата на ИКТ.	

Изводи:

Анализът показва, че релацията „силни страни – възможности“ извежда по-голяма тежест на силните страни, което определя стратегия за развитие, насочена към развитие на постигнатите позиции и разкриване на нови перспективи.

2. Анализ на външната среда (PEST анализ)

Външните фактори имат негативно въздействие върху развитието на образователната система. Въздействието на средата оказва силно влияние върху личността на учениците, мотивацията им за учене, а също така и върху поведението им.

Анализ на тенденциите на външната среда

Среда	Тенденции	Последствия
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Политическа	ЗПУО – образованието е национален приоритет.	Качествена промяна във философията на образователната система: нова образователна структура, организация на обучение,

		гъвкавост и свобода на учебните планове и програми, ново отношение към ученика и учителя и неговата квалификация и кариерно израстване, оптимизирана система на оценяване, форми за цялостна и индивидуализирана подкрепа на учениците, автономия на институцията и др.
Икономическа	Нестабилна/неработеща икономика. Социални неравенства – ниски доходи на семействата, безработни родители. Съществен ръст на заплатите на педагогическите специалисти през последните години	Свиване на разходната част от бюджета на училището. Ученици напускат училището – семействата заминават в чужбина. Недостатъчна материална осигуреност на ученика в семейството. Повишаване мотивацията на учителите за съзнателно и отговорно отношение към професионалните им задължения.
Социална	Влошаване на демографските показатели. За родителите образованието на	Намаляване броя на учениците. Нарастване на социалните различия между учениците.. Ниска мотивация за учене.

	децата им не е водеща ценност. Стремеж за подобряване влиянието на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене.	Негативно отношение към училището. Недостиг на учителски кадри.
Технологична	Подобряване на технологичното обезпечаване на образованието: ИКТ, интернет, електронни ресурси. Промяна във визията и съдържанието на педагогическите технологии.	Добра материална база, съдържаща условия за повишаване на качеството ефективността на образователния процес.
Нормативна	ЗПУО и държавни образователни стандарти	Осигуряване на прозрачност и предвидимост на политиките, които се предприемат в системата на предучилищното и училищното образование. Постигнат разумен баланс между нормативност (рамка) и овластяване и свобода на отделните участници в процеса на училищното образование –

		учителите, родителите, учениците.
--	--	---

Изводи:

Въздействието, което оказва външната среда върху българското училище, е противоречиво. Изразени негативни фактори са икономическата и социалната среда, които имат определящо значение за образователната система. Прогнозите за тяхното развитие и влияние са в зависимост от външни и вътрешно-политически фактори. При тази неопределеност е трудно да се предвиди тенденцията в развитието им. Може обаче да приемем на базата на сегашното им състояние, че се търсят възможности за подобряване влияние върху образователната система.

III. МИСИЯ и ВИЗИЯ

1. Мисията на СУ „Любен Каравелов“ – Димитровград е да подкрепят учениците в процеса на овладяването на ключовите компетентности, развитието и усъвършенстването им в безопасна и здравословна училищна среда, с квалифицирани педагогически специалисти и в партньорство с родителите. Усилията ни са насочени към придобиване от учениците не само на базисно образование, но и да бъдем сред водещите в предоставянето на качествено иновативно обучение чрез съвременни педагогически практики, изграждане на STEM среда, в предоставянето на актуални знания, умения и компетентности, които са необходими на учениците, за да се реализират успешно в обществото и на пазара на труда, с проява на уважение към гражданските права на другите и отговорно собствено поведение.

2. Визия: Средно училище „Любен Каравелов“ ще продължи да се развива и утвърждава като училище, осигуряващо качествено образование и подкрепя за развитието и успеха на всеки ученик в сътрудничество с

родителите, подпомагани от институциите и заинтересованите страни. Запазване на традиционните ценности и прилагане на иновативни педагогически техники, които изграждат компетентни млади хора, способни и мотивирани да работят за напредъка на България.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ И ЦЕННОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА УЧИЛИЩЕТО

1. Принципи

1. *Прозрачност и публичност* на разработването на мерките и отчитането на резултатите.
2. *Съобразяване с принципите на устойчивото развитие и обвързване с целите на регионалното развитие.*
3. *Партньорство и съгласуваност:* активно взаимодействие и сътрудничество между участниците в образователния процес, синхронизиране със заинтересованите страни за постигане на целите.
4. *Приемственост* в целите, задачите и дейностите на предходния период, изпълнение независимо от управленски промени и гарантиране на последователност и устойчивост при прилагане на политиките.
5. *Формулиране на целите въз основа на достоверни данни.*
6. *Иновативност:* формулиране на иновативни мерки, подходи и дейности за постигане на целите, заложи в стратегията.
7. *Ефикасност при разходване на бюджетните средства.*
8. *Измеримост, отчетност и устойчивост на резултатите:* определяне на механизми за отчитане на резултатите, критерии, показатели и индикатори за отчитане на дългосрочните ефекти от постигнатите резултати.
9. *Съответствие с националните стратегически документи и със стратегически документи на Европейския съюз.*

2. Ценности

Екипът на училището е обединен около следните ценности:

- амбиция и развитие
- добродетелност и духовност
- доверие и подкрепа
- традиция и новаторство
- качество и професионализъм

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА УЧИЛИЩЕТО

Стратегическа цел 1.Повишаване на качеството на предоставяното образование, формиране и развитие на ключовите компетентности и на умения за живот и работа в променяща се среда

Ориентация на осъществяваното образование към придобиването на ключови компетентности.

Повишаване на резултатите от обучението на учениците.

Подобряване на резултатите на училищно ниво на външните оценявания и ДЗИ

Осигуряване на възможност на учениците за участие в олимпиади и състезания.

учебния процес и развиване на знания и умения за използване от учениците

Стратегическа цел 2. Осигуряване на условия за личностна подкрепа и изява на учениците

Насочване на осигуряваната подкрепа към специфичните образователни потребности на учениците.

Предоставяне на възможност за изява на учениците чрез включване в различни дейности по интереси.

Дейности за подкрепа на талантиливи ученици за участие в олимпиадите и състезанията.

Осигуряване на качествено допълнително обучение на нуждаещите се ученици.

Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности.

Кариерно консултиране на учениците при завършването на степен или етап.

Създаване на подкрепяща среда и подобряване на достъпността на архитектурна среда.

Стратегическа цел3. Осигуряване на квалификация на педагогическите специалисти, подпомагаща адаптацията им към промените в училищното образование

Включване на педагогическите специалисти в обучения за активни методи на преподаване.

Обучения за подобряване на дигиталните компетентности.

Квалификация на педагогическите специалисти за прилагане на иновативни методи на преподаване.

Обучение за STEM преподаване.

Квалификация за осъществяване на педагогическо взаимодействие в съответствие с принципите за устойчиво развитие.

Включване на ръководния екип в иновативни методи за управление на училището.

Осигуряване на целодневна организация на учебния ден за учениците в начален и прогимназиален етап.

Стратегическа цел 4. Прилагане на иновации в осъществяваните образователни дейности и изграждане на съвременна среда

Въвеждане на иновативни педагогически практики за повишаване на осъществяваното образование.

Прилагане на иновативни методи за придобиване на умения за професионална и житейска реализация.

Осъществяване на партньорства с училища, развиващи и прилагащи иновации.

Изграждане на иновативна физическа среда и адаптирането ѝ към прилагането на иновативни методи.

Стратегическа цел 5. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците

Патриотично възпитание и формиране на национално самосъзнание.

Формиране на общочовешки ценности и европейска принадлежност.

Стратегическа цел 6. Модернизиране на средата, техниките, технологиите и използваните дигитални ресурси

Модернизиране на средата в съответствие със съвременните изисквания за компетентностно ориентирано образование.

Оборудване на класните стаи и кабинети за прилагане на дигитални ресурси в обучението и внедряване на нови дигитални технологии.

Модернизиране на спортната инфраструктура на училището.

Изграждане на STEM център и STEM кабинети.

Участие по програми и проекти за модернизиране на физическата среда в училище.

Стратегическа цел 7. Превенция и намаляване на агресията и тормоза, недопускане на дискриминация и форми на неприемливо поведение от учениците

Оказване на психологическа и педагогическа подкрепа за учениците и родителите.

Включване на учениците в дейности за намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация.

Споделяне на успешните училищни политики за превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация.

Стратегическа цел 8. Създаване на сплотена училищна общност и развитието ѝ във времето

Подобряване на взаимодействието с родителите и привличането им като активен участник в образованието на децата им.

Дейности за изграждане на активен ученически съвет.

Ефективно сътрудничество с обществения съвет и училищното настоятелство.

Осъществяване на партньорства с неправителствени организации и културни институции.

Стратегическа цел 9. Гражданско, здравно и екологично възпитание и дейности за устойчиво развитие

Обучение, ориентирано към формиране на знания и умения за здравното образование и здравословното хранене.

Обучение по безопасно движение по пътищата и за защита от пожари, бедствия и извънредни ситуации.

Изграждане на екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци.

Придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие.

Развитие на физическа активност и различни видове спорт.

VI. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ИМ

Приоритетна област 1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване	
СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ/ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ

1.1.Повишаване на качеството на осъществяваното обучение в училището	1.1.1.Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти чрез включване в обучения по приоритетните области и провеждане на вътрешноинституционална квалификация, насочена към качествено образование. 1.1.2.Повишаване качеството на обучение чрез прилагане на различни методи и форми на преподаване с акцент към активно учене и развитие на ключови компетентности. 1.1.3.Използване на различните видове оценяване и разнообразни форми за проверка на компетентностите на учениците. 1.1.4.Подобряване на взаимодействието с родителите.
1.2.Образователен напредък и подобряване на индивидуалните резултати на учениците	1.2.1.Превръщане на ученика в активен участник в образователния процес. 1.2.2.Изграждане на правила в класната стая, които ще дадат възможност за по-ефективна работа и усвояване на учебното съдържание.

	1.2.3.Развитие на компетентности в сферата на гражданското, здравното и интеркултурното образование. 1.2.4.Включване на учениците в дейности за целодневна организация на учебния ден. 1.2.5.Провеждане на открити уроци.
1.3.Повишаване на резултатите на училището на външните оценявания.	1.3.1.Осигуряване на STEM обучение. 1.3.2.Осигуряване на условия за ежедневно използване на електронни ресурси в учебните часове. 1.3.3.Предоставяне на възможности за използване на разнообразни дидактически средства и материали, които да направят образователния процес интерактивен. 1.3.4.Провеждане на училищно оценяване във формат на външно оценяване НВО и ДЗИ минимум 3 пъти в годината 1.3.5.Активно взаимодействие с ученическия съвет, училищното настоятелство, обществения съвет, с неправителствени и културни организации и др.

	1.3.6.Популяризиране на постиженията на учениците и педагогическите специалисти.
Приоритетна област 2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците	
СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ/ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ
2.1.Формиране у учениците на национална гордост, обич към националните традиции, към миналото и към постиженията на българския народ	2.1.1.Формиране на позитивно отношение към историята на българската нация на базата на историческо знание и уважение към традиции, ритуали и обичаи чрез организиране на изложби с ученически произведения, пресъздаване на ритуали и обичаи свързани с историята и бита на българския народ 2.1.2.Формиране на национално самосъзнание, национална идентичност, национално самочувствие, национална гордост, национално достойнство чрез посещения на различни културни институции;
2.2. Възпитаване в уважение към държавните символи	2.2.1.Планиране и реализиране на дейности, насочени както към

	запознаване на учениците с националните и европейските държавни символи, така и със символите на страните членки на ЕС 2.2.2. Култивиране на чувство на родолюбие в младите граждани, на уважение към своята страна от най-ранна ученическа възраст
2.3. Запазване и развитие на добрата традиция в училището за отбелязване на училищни и национални празници;	2.3.1. Тържествено отбелязване на патронния празник на училището 2.3.2. Отбелязване на национални празници и деня на Европа 2.3.3. Изпращане на зрелостниците и тяхното дипломиране 2.3.4. Тържествено посрещане на първокласниците на 15.09.
Стратегическа цел 3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности	
СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ
3.1. Развиване на дейности, насочени към формиране и развиване на умения, свързани със спорта и здравето	3.1.1.Организиране на дейности, свързани с физическа активност, които са забавни и имат за цел учениците да се чувстват добре, да добият увереност и да се забавляват. 3.1.2.Инициране на дейности, които да провокират учениците да станат по-активни физически и да поддържат

	тази физическа активност през целия ден, а не само докато са в училище.
3.2. Участие в спортни състезания;	3.2.1. Изработване на училищен спортен календар 3.2.2.Организиране на училищни спортни състезания по възрастови групи на учениците 3.2.3.Оценяване на дейностите, за да се гарантира, че са подходящи за развитието на учениците и използват подходящи методи, включително и такива, свързани с отчитане на постиженията и прогреса. 3.2.4.Осигуряване на възможност за изпробване на широк набор от дейности, включително такива, които биха били по-приятни за ученици, които не са ориентирани към спорта, напр. танците. 3.2.5.Включване в спортни инициативи организирани с благотворителна цел
3.3. Поддържане и обновяване на спортната база на училището.	3.3.1.Създаване на среда за насърчаване развитието на спортни умения чрез закупуване на различни спортни уреди и пособия

	3.3.2. Поддържане и обновяване на спортната база на училището.
Стратегическа цел 4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование	
СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ
4.1.Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и възпитание в дух на етническа толерантност, търпимост и уважение към културата и ценностите на другите	4.1.1.Възпитаване на учениците към толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин 4.1.2. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели чрез участие в общински, регионални и национални конкурси и състезания по теми на гражданското образование: образование за демократично гражданство, права на човека, здравно образование, екология, интеркултурно образование и глобални проблеми на човечеството. 4.1.3. Усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във

	всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда. 4.1.4.Провеждане на ученическо самоуправление 4.1.5.Организиране на училищни кампании, подкрепящи толерантността, правата на човека и др.
4.2. Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот	4.2.1. Осъществяване на инициативи и мероприятия за формиране на навици за здравословен начин на живот и правилни житейски избори чрез обучения по безопасност на движението, реагиране и поведение в ситуации на бедствия, аварии и пожари, създаване на първоначални умения за оказване на първа медицинска помощ 4.2.2. Целенасочено ориентирано възпитаване на децата и учениците в комплексно здравно образование чрез интерактивни дейности и занимания в часовете на класа и извънкласните дейности, посветени на превенцията

	на тютюнопушенето, наркоманиите и злоупотребата с алкохол, активна спортна и туристическа дейност.
4.3.Екологично възпитание и изграждане на здравна култура.	4.3.1. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка чрез проектно базирано обучение за изграждане на отношение към природата като комплекс от ценностни ориентации и нагласи в ученика 4.3.2. Провеждане на вътрешноучилищни екологични акции
Стратегическа цел 5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст	
СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ
5.1.Създаване на позитивна учебна среда с цел превенция на отпадането от училище и рисковото поведение	5.1.1. Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез дейности за приобщаване на учениците с проблемна посещаемост, от непълни семейства, от уязвими групи или със специални образователни потребности.

	5.1.2. Осъществяване на връзки с родители на ученици, в риск от отпадане и информирането им за образователни или поведенчески проблеми. 5.1.3. Мотивиране на децата, чиито родители не са ангажирани в достатъчна степен с образованието им, да посещават дейности за целодневна организация на учебния ден. 5.1.4. Организиране на благотворителни акции с цел подпомагане на ученици от социално слаби семейства, в риск от отпадане от училище.
5.2. Активно сътрудничество с институциите за работа с деца и ученици на територията на общината.	5.2.1. Осигуряване на взаимодействие и подкрепа в изпълнение на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст

	5.2.2. Сътрудничество с отдел „Закрила на детето“ в случай на установен риск за ученик. 5.2.3. Контрол върху изпълнението и резултатите от предприетите мерки и дейности за преодоляване на отсъствията по неуважителни причини
Стратегическа цел 6. Предоставяне на равни възможности за обучение и възпитание	
СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ
6.1. Пълноценна социализация и гарантиране на равен достъп до качествено образование на учениците от уязвими групи	6.1.1. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства 6.1.2. Консултиране на настойниците на ученици, чиито родители са в чужбина от учители, класни ръководители и педагогически съветник 6.1.3. Финансово подпомагане чрез предоставяне на еднократни стипендии на ученици в неравностойно положение.
6.2. Осъществяване на интеркултурно образование.	6.2.1. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите

	специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.
Стратегическа цел 7. Приобщаване на деца и ученици	
7.1. Своевременно установяване на необходимост от предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие	7.1.1. Екипна работа между учителите и специализирания персонал за работа с ученици със специални образователни потребности; 7.1.2. Осигуряване на допълнително консултиране по учебни предмети 7.1.3. Осигуряване на допълнително индивидуално обучение по учебни предмети
7.2 Мотивация за участие на всеки ученик в училищния живот	7.2.1. Осигуряване на равни възможности на учениците да участват в ученическия съвет и работа по ученически проекти 7.2.2. Поощряване на напредъка на учениците и личностното им израстване 7.2.3. Организиране от училището на състезания, конкурси и др.
7.3. Развитие на потенциала за личностно развитие на всеки ученик, както и успешна реализация и социализация	7.3.1. Занимания по интереси 7.3.2.Кариерно ориентиране на учениците;

7.4. Приобщаване на ученици с поведенчески отклонения и разстройства	7.4.1. Осъществяване на консултации за обща подкрепа и преодоляване на проблемно поведение 7.4.2. Дейности за превенция на обучителните затруднения; 7.4.3. Логопедична работа.
Стратегическа цел 8. Противодействие на тормоза и насилието	
СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ
8.1. Недопускането на случаи на тормоз и насилие в училището.	8.1.1. Оценка на проблема с насилието и формите на тормоз в училище – извършва се регулярно в началото на учебната година 8.1.2. Спазване на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. 8.1.3. Създаване на координационен съвет – отговарящ за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза в училище 8.1.4. Училищна политика за противодействие на училищния тормоз
8.2. Приобщаване на ученици с проблемно поведение,	8.2.1. Оказване на психологическа подкрепа, насочена към учениците,

поведенчески отклонения и разстройства	педагогическите специалисти и родителите за създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес; 8.2.2.Извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция, работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.
Стратегическа цел 9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.	
СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ
9.1.Изграждане на подкрепяща училищна общност, която идентифицира и подпомага ученици, застрашени от отпадане от образователната система.	9.1.1. Консултации на класните ръководители, психолога/педагогическия съветник за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители 9.1.2. Включване на учениците от начален и прогимназиален етап в риск от отпадане по образователни причини в групите за целодневна организация на учебния ден 9.1.3. Своевременно информиране на родителите за успеха и поведението на учениците в риск от ранно отпадане от системата

	9.1.4. Провеждане на инициативи, насочени към намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини 9.1.5. Осъществяване на контрол относно отразяване на отсъствията 9.1.6. Дейности на ученическите съвети насочени в подкрепа на ученици в риск от отпадане, вкл. и по подхода „връстници обучават връстници“, включване на ученици с образователни дефицити в мотивиращи дейности с цел задържането им в училище 9.1.7. Информиране и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорностите и превенцията; 9.1.8. Повишаване участието и ангажираността на родителите в живота на паралелката и училището при осъществяване на съвместни и извънучилищни дейности и обмен на добри практики с участието на родителите
--	---

9.2. Създаване на подкрепяща среда за учениците със СОП и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане	9.2.1. Изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа на учениците със СОП 9.2.2. Консултиране и допълнителна работа с ученици в риск от отпадане и ниска мотивация 9.2.3. Целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ; 9.2.4. Недопускане на прояви на агресия и тормоз на ученици в училище; 9.2.5. Информирание/насочване на родителите за възможностите за социално подпомагане и предоставяне на социални услуги. 9.2.6. Предоставяне стипендии на ученици само с един родител по предложение на комисията за стипендиите, за преодоляване от ученика на еднократни социални обстоятелства, свързани с достъпа до образование
9.3. Включване на ученици с образователни дефицити в мотивиращи дейности с цел задържането им в училище.	9.3.1. Обвързване на осъществяваното образование с възможностите за реализация на пазара на труда

	9.3.2. Развитие на извънкласни дейности и подкрепа на учениците за участие в извънучилищни дейности; 9.3.3. Сътрудничество с обществения съвет, училищното настоятелство, институции, неправителствени организации и фирми партньори в инициативи за превенция на отпадането от образователната система
--	---